

Oznámenie o eliminácii problémového jedinca medveďa hnedého (*Ursus arctos*)

Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (ďalej len „ŠOP SR“) je v zmysle § 65a ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov oprávnená zabezpečovať plašenie, odchyt alebo usmrtenie chránených živočíchov, ktoré svojím správaním mimo miest ich prirodzeného výskytu bezprostredne ohrozujú zdravie alebo bezpečnosť obyvateľov obcí. ŠOP SR zabezpečuje starostlivosť o populáciu chráneného živočícha - medveďa hnedého v súlade s Programom starostlivosti o medveďa hnedého (*Ursus arctos*) na Slovensku, pričom pod starostlivosťou sa v nevyhnutných prípadoch rozumie tiež vylúčenie konkrétneho problémového jedinca medveďa hnedého z populácie na základe rozhodnutia Zásahového tímu pre medveďa hnedého. Usmrtením konkrétneho problémového jedinca sa predchádza vzniku opakovaných škôd a nebezpečných stretov človeka s medveďom, pri ktorých dochádza k ohrozeniu zdravia a bezpečnosti ľudí, a ktoré vznikajú aj napriek opatreniam realizovaných Zásahovým tímom.

Zásahový tím pre medveďa hnedého z týchto dôvodov

OZNAMUJE

elimináciu problémového jedinca medveďa hnedého (*Ursus arctos*):

sociálny status: **adultný jedinec**

v lokalite: **Hybe -ovčín**

obec: **Hybe**

okres: **Liptovský Mikuláš**

kraj: **Žilinský**

kompetenčné územie CHKO/NP: **TANAP**

Záver:

Na základe vyššie uvedených skutočností a vzhľadom na fakt, že všetky opatrenia, ktoré Zásahový tím pre medveďa hnedého vykonal s cieľom predísť usmrteniu chráneného živočícha sa ukázali ako neúčinné, **navrhujeme**, aby predmetný jedinec medveďa hnedého bol vylúčený z populácie. Jedinec opakovane navštevoval hospodárske objekty a spôsoboval škody na majetku. Taktiež sa pohyboval v intraviláne obce Hybe, čím predstavoval potencionálne riziko pre obyvateľov obce. (vid' priložená dokumentácia).

V BANSKEJ BYSTRICI, dňa 27.6.2024

ŠTÁTNA OCHRANA PRÍRODY
Slovenskej republiky
Tajovského 28B ①
974 01 BANSKÁ BYSTRICA
IČO: 17058520 IČ DPH: SK2021526188

Ing. Štefan Kýsel
Generálny riaditeľ ŠOP SR

Príloha: Protokol identifikácie synantropného jedinca medveďa hnedého

Protokol identifikácie synantropného jedinca medveďa hnedého											
sociálny status jedinca medveďa hnedého:										označenie: (napr. Hybe adult)	
vodiaca medvedica			mláďa	subadult		adult					
počet mláďat:				♂	♀	♂	♀				
č.	Dátum	Čas	lokalizácia GPS:	plašenie		preventívne opatrenia		miera rizika			
								1	2	3	
1	27.3.2024	18:50	X: 49.0687097	áno	nie	áno	nie		x		
			Y: 19.8358114								
2	27.3.2024	21:44	X: 49.0678536	áno	nie	áno	nie		x		
			Y: 19.8381717								
3	28.3.2024	19:50	X: 19.0666586	áno	nie	áno	nie		x		
			Y: 19.8374531								
4	28.3.2024	23:40	X: 49.0668133	áno	nie	áno	nie			x	
			Y: 19.8350389								
5	29.3.2024	00:15	X: 49.0690133	áno	nie	áno	nie			x	
			Y: 19.8381394								
6			X:	áno	nie	áno	nie				
			Y:								
7			X:	áno	nie	áno	nie				
			Y:								

Prehľad hlásení o výskyte problémového jedinca medveďa hnedého:

Hlásenia v dňoch: 27.03.2024, 28.03.2024, 29.03.2024, 30.03.2024

Vonkajšie poznávacie znaky: Adultný jedinec, silný telesný rámec, výrazný lopatkový hrb

Popis situácie a odôvodnenie eliminácie synantropného jedinca medveďa hnedého:

Predmetný medveď s označením Hybe Adult spôsobil škodu farmárovi usmrtením dvoch kusov hovädzieho dobytku v pondelok 25.03.2024. Od tohoto času sa na farmu opakovane vracia a spôsobil ďalšie škody usmrtením ďalších hospodárskych zvierat. Hybe adult bol niekoľkokrát plašený všetkými dostupnými metódami, svetelne, zvukovo, gumenými projektilmi zo služobnej brokovej zbrane Zásahového tímu pre medveďa hnedého (ďalej ZTMH).

Medveďa vizuálne pozorovali hliadky ZTMH, zamestnanci Správy TANAP, majiteľ farmy a zamestnanci farmy.

Pohotovostné hliadky ZTMH hliadkovali a plašili medveďa v dňoch 27.03. 28.03, 29.03, 30.03.2024

Prvú zaznamenanú škodu (usmrtením 2 ks hovädzieho dobytku) na farme v k.ú. Hybe spôsobil Hybe Adult dňa 25.03.2024. Majiteľ kontaktoval miestne príslušný OÚ ŽP a zoológa Správy TANAP. ZTMH kontaktoval majiteľ v stredu 27.03.2024. V piatok 29.03.2024 o 9:30 hod., 9:37 hod., 11:06 hod. a v sobotu 30.03.2024 o 88:46 hod., 9:11 hod., 9:40 hod., 12:25 hod. telefonicky kontaktoval ZTMH riaditeľ S-TANAP a v piatok 29.03.2024 aj I.ŠT MŽP SR o 9:52 hod. s upresnením informácií vo veci návštev a škôd spôsobených medveďom hnedým na farme v extraviláne obce Hybe ako aj možných postupov k eliminácii problémových jedincov medveďa hnedého, ktoré predmetnú farmu navštevujú. ZTMH im boli poskytnuté všetky známe informácie, ako aj možnosť eliminácie cez Dohodu o spolupráci na manažmente populácie medveďa hnedého (*Ursus arctos*) medzi ŠOP SR a príslušnými užívateľmi poľovného revíru,

Súčasťou každej dohody je Identifikačný protokol, ktorý musí byť podpísaný užívateľom PR, ČZT a GR ŠOP SR. Riaditeľ S-TANAP žiadal v tejto veci ZTMH o súčinnosť a poskytnutie pohotovostnej hliadky, ktorá by bola na mieste v sobotu 30.03.2024.

Poznámka: Kadávery Hybe Adultom ulovených hospodárskych zvierat na farmu chodia konzumovať viaceré jedince medveďa hnedého. Minimálne má ZTMH evidovaných od 27.03.2024 šesť rôznych jedincov (2 adultné jedince, samicu s 2 minuloročnými mláďatami a jeden subadultný jedinec). Majiteľovi farmy bolo nariadené odstrániť kadávery z pastviska (pozemku zarasteného trávou určeného na pasenie)

Správa z výjazdu ZTMH SEVER zo dňa 27.03.2024

ZTMH vykonal v súčinnosti s prítomnými obhliadku lokality na základe podnetu hlásenia strhnutých troch kusov hovädzieho dobytku medveďom hnedým na farme v extraviláne obce Hybe. V miestnom potoku bol nájdený kadáver jalovice. Komisionálne sme určili pôvodcu úhynu – medveď hnedý. Majiteľovi farmy bolo nariadené kadáver odstrániť. Následne sme v predmetnej lokalite osadili tri kusy fotopascí. V čase 18:38 dňa 27.3.2024 fotopasca zaznamenala prítomnosť medveďa. Nasledoval okamžitý výjazd. Medveď bol zastihnutý na mieste ako žerie kadáver strhnutej jalovice. Na plašenie bola použitá plynová pištoľ so šrapnelmi. Jedinec reagoval útekem do blízkeho krovinatého porastu v areáli farmy. Jednalo sa o medvedicu odhadom 5 rokov s hmotnosťou cca 100kg s dvoma vlnajšími mláďatami. Medvedica sa ku kadáveru vracala v rôznych časových intervaloch počas celej noci. Reakcia na plašenie strelbou z brokovnice bola pasívna, odchádzala

pomalým krokom. Počas intenzívneho monitoringu sme našli aj ďalšie dva kadávery z predchádzajúcich nocí, ktoré boli umiestnené na okraji farmy v lesnom poraste, odkiaľ údajne mali byť odvezené do kafilérie. Farmár prisľúbil nápravu, dnes 28.3.2024 budú všetky kadávery odvezené kafilériou. Fotopasce ponechávame na lokalite a nasledujúcu noc budeme pokračovať v intenzívnom monitoringu. Podľa zoológov TANAP-u sa farma nachádza vo významnom prirodzenom biokoridore medveďov (TANAP – NAPANT). Farma je zabezpečená elektrickým ohradníkom, nevhodným spôsobom (chýbajúci spodný vodič).

Kategorizácia rizika		
1	Malý problém nevyžadujúci urgentný zásah	Medveď nespozoroval prítomnosť človeka a správa sa prirodzene
		Pri náhodnom strete na krátku vzdialenosť, medveď ihneď odíde.
		Pri náhodnom stretnutí sa medveď postaví na zadné nohy.
		Medveď si je vedomý prítomnosti človeka, ale neodbehne preč a ignoruje človeka v prirodzenom prostredí.
2	Závažný problém vyžadujúci naliehavé riešenie	Medveď opakovane chodí do blízkosti trvale obývaných domov.
		Medveď hľadá potravu alebo spôsobuje škody v blízkosti trvale obývaných budov.
		Medveď opakovane chodí do neobývaných budov, napr. chlievov, stajní a prístreškov v blízkosti obývaných domov.
		Medveď opakovane chodí do ľuďmi súvisle osídlených území.
3	Veľmi závažný problém vyžadujúci odstránenie medveďa	Medveď si bráni potravu útočením na ľudí (fyzický kontakt).
		Medveď postupuje za ľuďmi v tesnom závесе.
		Poranený medveď útočí na ľudí..
		Medveď vstúpi do obývanej budovy.
		Medveď napadne človeka bez toho, aby bol úmyselne alebo neúmyselne vyprovokovaný.

* Nevyhnutnou prílohou formuláru sú audiovizuálne záznamy a mapa výskytov synantropného jedinca medveďa hnedého.

Hľadanie Trasa Prihlásiť do Mojej mapy

Vlastné Body

Uložiť Zdieľať Exportovať Nové body

1

medved' adult

2

medved' adult

3

medved' adult

4

medved' adult

5

medved' adult

MAPY.CZ

Slovenčina

Tabuľka ďalších hlásení - Hybe

27.3.2024	farma Hybe	Hybe	Liptovský Mikuláš	1 - TANAP	1 - áno	1 - hospodárske zvieratá	1 - usmrtená 1 krava	2 - prirodzené prostredie	1 - výskyt medveďa	1 - áno	škoda spôsobená na HD v oplotení farmy, usmrtená jedna krava	medveď usmrtil už tretiu kravu na farme Hybe, opakované sa na farmu vracia, lokalita sa intenzívne monitoruje za účelom identifikácie problémového jedinca nakoľko sa v priestoroch farmy pohybuje viacero medveďov
26.4.2024	farma PoruHybe		Liptovský N	1 - TANAP	1 - áno	1 - hospodárske zvieratá		1 - neprirodzené prostredie	1 - výskyt medveďa	1 - áno	výskyt medveďa na strnatej krave	
26.4.2024	farma PoruHybe		Liptovský N	1 - TANAP	2 - nie	1 - hospodárske zvieratá		2 - prirodzené prostredie	1 - výskyt medveďa	1 - áno	výskyt tmavého medveďa v blízkosti farmy	
9.5.2024	oplotený a na lúke za futbalovým ihriskom	Hybe	Liptovský N	1 - TANAP	2 - nie	8 - krmovisko		1 - neprirodzené prostredie	1 - výskyt medveďa	1 - áno	v areáli bývalého družstva a jeho okolí, v blízkosti aj ovčín, bol tri krát pozorovaný výskyt medveďa, zásahovému tímu bol poskytnutý krátky videozáznam	medveď bol zastihnutý v areáli počas hľadky, bolo vykonané plašenie svetlom a zvukom
9.6.2024		Hybe	Liptovský Mikuláš	1 - TANAP								
21.6.2014	Intravilán obce Hybe	Hybe	Liptovský Mikuláš	1 - TANAP	2 - nie	10 - nezistený		1 - neprirodzené prostredie	1 - výskyt medveďa	2 - nie	Hlásený výskyt medveďa v noci z 20.6.2024	
26.6.2024	ovčín za dedinou	Hybe	Liptovský Mikuláš	1 - TANAP	2 - nie	1 - hospodárske zvieratá		1 - neprirodzené prostredie	1 - výskyt medveďa	2 - nie	hlásený výskyt medveďa v nočných hodinách pri ovčine, medveď bol odplašený ovčiarskymi psami	
27.6.2024	200 m v obci	Hybe	Liptovský Mikuláš	1 - TANAP	2 - nie	10 - nezistený		1 - neprirodzené prostredie	1 - výskyt medveďa	2 - nie	v noci bol zaznamenaný výskyt medveďa v obci Hybe cca o 02:00	